

فرهنگ خواندن

مبانی نظری و راه‌های عملی ایجاد، توسعه و نهادینه کردن رفتار خواندن

به کوشش:

دکتر سید مهدی حسینی

عضو هیئت علمی دانشگاه کردستان

دانشگاه کردستان

۱۳۹۵

سرشناسه	: همایش ملی خواندن (نخستین: ۱۳۹۴: سندج)
عنوان و نام پدیدآور	: فرهنگ خواندن: مبانی نظری و راه‌های عملی ایجاد، توسعه و نهادینه کردن رفتار خواندن/ به کوشش سیدمهدی حسینی
مشخصات نشر	: تهران: چاپار؛ سندج: دانشگاه کردستان، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۷۱۶ ص: مصور، جدول: ۲۲×۲۹ س.م.
شابک	: 978-600-276-085-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
یادداشت	: نمایه.
عنوان دیگر	: مبانی نظری و راه‌های عملی ایجاد، توسعه و نهادینه کردن رفتار خواندن.
موضوع	: خواندن -- ایران -- ترویج -- کنگردها
موضوع	: Reading -- Iran -- Promotion -- Congresses
موضوع	: مطالعه و فراگیری -- ایران -- کنگردها
موضوع	: Study skills -- Iran -- Congresses
موضوع	: کتاب و مواد خواندنی -- ایران -- کنگردها
موضوع	: Books and reading -- Iran -- Congresses
شناسه افزوده	: حسینی، سیدمهدی، ۱۳۵۴ -
شناسه افزوده	: دانشگاه کردستان
رده بندی کنگره	: LB۱۰۴۹/۹۵/۵۸ ۱۳۹۴
رده بندی دیویی	: ۴۲۸/۴
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۴۱۶۳۳۸

دانشگاه کردستان

تهران: ۸۸۸۹۹۶۸۰ - ۰۹۱۲۱۹۶۰۲۱۴
تهران - خیابان ولی عصر (عج) - بالاتر از زرتشت
کوچه نوربخش - پلاک ۴۰ - نشر چاپار

فرهنگ خواندن:

مبانی نظری و راه‌های عملی ایجاد، توسعه و نهادینه کردن رفتار خواندن

به کوشش: دکتر سید مهدی حسینی
عضو هیئت علمی دانشگاه کردستان
صفحه‌آرا و طراح جلد: رحیم کبیرصابر
ناظر فنی چاپ: مریم تقضلی
چاپ اول ۱۳۹۵
شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۶-۰۸۵-۲ - ISBN: 978-600-276-085-2

حق هرگونه چاپ و انتشار محفوظ است.

قیمت: ۶۰.۰۰۰ تومان

قدردانی

برگزاری اولین همایش ملی خواندن مرهون همدلی، تلاش و پشتیبانی افراد و سازمان‌های زیر است که جا دارد تشکر قلبی خود را از تمامی این عزیزان ابراز داریم.

۱. مسئولین، اعضای هیئت علمی و کارکنان محترم دانشگاه کردستان، به ویژه دکتر فردین اخلاقیان طاب (رئیس محترم دانشگاه)، دکتر عبدالله سلیمی (معاون پژوهشی)،
۲. مسئولین محترم نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، به ویژه دکتر امین متولیان معاونت برنامه‌ریزی، پژوهش و فن‌آوری اطلاعات، دکتر محمد جوهرچی، مدیر کل پژوهش و نوآوری و آقای مهدی شقاقی رئیس اداره پژوهش و ارتباطات علمی.
۳. مدیر کل محترم نهاد کتابخانه‌های عمومی استان کردستان
۴. مسئولین محترم مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری، به ویژه دکتر شعله ارسطوپور، معاون پژوهشی و دکتر حمید علیزاده، معاون محترم اداری و مالی
۵. معاونت محترم نهضت سوادآموزی سازمان آموزش و پرورش استان کردستان، آقای رمضان یوسفی
۶. مسئولین محترم دانشگاه فرهنگیان شهید مدرس سنندج، دکتر یحیی معروفی و دکتر مسعود الماسی، دکتر حبیب الله قادر مرزی
۷. مدیریت شعب بانک تجارت استان کردستان

فهرست مطالب

۱۱	معرفی همایش
۱۹	مقدمه
۲۱	بخش اول: مبانی نظری و معرفتی خواندن
۲۳	احساس خواندن در تعامل با متون جذاب و هنرمندانه ..... نسرین فقیه ملک مرزبان (ارائه شفاهی)
۳۵	ارزش خواندن به زبان فیلسوفان کوچک ..... مهری پریخ، بهار قادری قلمه نو (سخنران کلیدی)
۵۵	باور به ارزشمندی خواندن: از نگاه فلسفی تا چالش در فهم ارزشمندی خواندن برای زندگی بهتر ..... رحمت‌الله فتاحی (سخنران کلیدی)
۶۵	خواندن و تفکر انتقادی ..... غفور احراری، جمیله حبیبی (چاپ مقاله)
۷۷	رابطه درک مطلب و خواندن ..... علی شریفی (چاپ مقاله)
۸۷	ردیاب حرکات چشمی: دروازه‌ای برای سنجش خواندن ..... مهدی زاهدی (ارائه شفاهی)
۱۰۳	شناسایی مهم‌ترین عوامل مؤثر بر افزایش سرانه مطالعه در متون مرتبط با ترویج خواندن ..... مهسالسادات مکارم (چاپ مقاله)
	عمل خواندن به‌مثابه کنشی ارتباطی، تفهیمی و انتقادی با نگاهی به رفتارهای مرسوم خواندن
۱۱۷	در نظام دانشگاهی ایران ..... مقصود فراستخواه (سخنران کلیدی)
۱۲۹	مرگ متن: مفهوم متن و هنر خوانش متن که نهایت آن زیباییست و مرگ متن (رساله‌ای در تئوری مرگ متن) ..... اسماعیل یوردشاهیان (سخنران کلیدی)
۱۴۱	خلاصه‌ای از کتاب «نرون‌های خواندن» نوشته استانیسلاس دوتن ..... پریوش صفا (ارائه شفاهی)

- بخش دوم: خواندن و نهادهای فرهنگی ۱۵۲
- ۱۵۵..... آینده کتاب و خواندن و تأثیر آن بر کتابخانه‌های عمومی
منصور کوهی رستمی، ندا پورخلیل، (چاپ مقاله)
- بررسی سازوکارهای ارتقای فرهنگ مطالعه در کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی:
- ۱۶۷..... مطالعه موردی کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی
محمود سالاری، ثامنه توکلی، پریسا خاتمیان فر (چاپ مقاله)
- ۱۸۱..... بررسی طرح‌های خلاق کتابخوانی در کتابخانه‌های عمومی وابسته به نهاد، در استان اصفهان
منیژه احمدی ورنامخواستی (چاپ مقاله)
- ۱۹۳..... رسانه و خواندن: مظاهر ترویج فرهنگ مطالعه در سیمای جمهوری اسلامی ایران
مطهره مزیدی شرف‌آبادی (چاپ مقاله)
- ۲۰۲..... شیوه‌های ایجاد و پرورش عادت به خواندن در کودکان و نوجوانان: با تأکید بر نقش خانواده، کتابخانه و کتابداران
سامان راوند، محمدحیوا عبدخدا، شیرین نوری، (چاپ مقاله)
- بررسی نیازهای خواندن نایب‌نایان و کم‌بینایان باسواد استان کردستان و ارائه راهکارهایی
- ۲۱۹..... به کتابخانه‌ها جهت خدمات بهتر .....
ماجد هاشمی، حسیه سیدی، عرفان سلیمی (چاپ مقاله)
- معرفی و بررسی نقاط ضعف و قوت طرح‌های برتر کتابخوانی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
- ۲۳۲..... استان اصفهان در سال‌های ۱۳۸۹-۱۳۹۳ .....
مهسا امینی، میترا پشوتنی‌زاده (چاپ مقاله)
- ۲۴۵..... نقش محفل‌های مطالعه در گسترش دانایی و میل به خواندن با تأکید بر نظریه‌های شهروندی .....
عثمان (اکام) امینی، جعفر احمدی (چاپ مقاله)
- بخش سوم: خانواده و خواندن ۲۵۷
- ۲۵۹..... بررسی نقش خانواده بر خواندن نوجوانان عضو کتابخانه‌های عمومی شهر فولادشهر .....
اعظم بیگلر، ملیحه سلیمیان (ارائه شفاهی)
- ۲۷۵..... بررسی تأثیر روایت و داستان در شکل‌گیری عادت به خواندن در کودکان .....
عرفان رجبی (چاپ مقاله)
- ۲۸۵..... بررسی تأثیر وضعیت مطالعه بر کیفیت زندگی زنان شهر ساری .....
محمود سالاری، مریم عابدینی دوکی (چاپ مقاله)
- ۲۹۷..... نقش جو خانوادگی بر رفتار خواندن کودکان: مطالعه موردی .....
شیدا فتحی، احمد امانی (چاپ مقاله)

- بخش چهارم: نظام آموزش و پرورش و خواندن ۳۰۷
- ارزیابی جایگاه مفاهیم کتاب و کتابخوانی در محتوای کتاب‌های درسی دوره متوسطه اول ۳۰۹
 فربیا صحبتی‌ها، سمیرا گوهری، زینب انجاسی، عارف ریاحی (چاپ مقاله)
- بررسی انگیزه‌های خواندن در دانش‌آموزان عضو کتابخانه‌های عمومی در دو مقطع ششم و
 هشتم ابتدایی تحصیلی شهرستان ملایر بر اساس پرسشنامه انگیزه‌های خواندن MRQ ۳۲۳
 عاطفه زارعی، فاطمه لطیفی (چاپ مقاله)
- اهمیت تربیت نیروی انسانی در تربیت معلم ۳۳۷
 جمشید ینموری (سخنرانی کلیدی)
- بررسی تأثیر آموزش برنامه فلسفه برای کودکان بر رشد مهارت خواندن دانش‌آموزان سوم ابتدایی
 شهرستان بجنورد ۳۴۵
 مریم عفتی کلاته، یحیی قانندی (ارائه شفاهی)
- بررسی دیدگاه و آگاهی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی شهر اصفهان از مفهوم و رسالت کتابخانه آموزشی
 در سال تحصیلی ۹۴-۹۳ ..... ۳۵۷
 علی منصوری، پریسا لرکی، ملیحه سلیمان (چاپ مقاله)
- بررسی رابطه‌ی مهارت‌های خواندن و موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان دبیرستانی شهر سنجند ۳۶۹
 سیدمهدی حسینی، سمیه نعمتی (ارائه شفاهی)
- بررسی رویکرد محتوایی کتاب‌های درسی دوره دبستان به مقوله‌های مرتبط با خواندن ۳۸۳
 قاسم موحدیان، کیتی شاه محمدی (ارائه شفاهی)
- تجربه‌های معلمان ابتدایی در مورد چالش‌های زیانناختی تدریس فارسی
 (کودکان مناطق دو زبانه ۶ تا ۱۲ ساله) ۳۹۹
 مصطفی قادری، کیوان بلندهمتان، سمیرا بابکانی (چاپ مقاله)
- تحلیل محتوای کتاب‌های درسی فارسی سال اول تا چهارم ابتدایی سال تحصیلی ۹۴-۹۳
 از منظر فرهنگ کتاب و کتابخوانی ۴۱۷
 اکرم عینی، پوریا ربیعی فارسیجانی (چاپ مقاله)
- تحلیل محتوای کتاب فارسی پایه چهارم ابتدایی براساس تکنیک‌های خوانایی مک لافلین و فرای ۴۳۱
 لیلا اشکوئی، محمود احمدنژاد (ارائه شفاهی)
- تقویت مهارت خواندن کودکان با آموزش سواد اطلاعاتی با مدل BAT ۴۳۹
 فاطمه سالکی ملکی، عصمت مومنی، گلنسا گلینی مقدم (چاپ مقاله)
- جایگاه خواندن در متون کتابداری و اطلاع‌رسانی ۴۴۹
 سودابه نوذری، زهرا تهوری (ارائه شفاهی)

- تشریح چگونگی تقویت خواندن کودکان از طریق آموزش با رویکرد پروژه‌ای: تجربه مهدکودک مهرآیین
 (مقطع پیش دبستان) و مرکز دوستدار کودک مشتاق (مقطع دبستان) در شهر کرمان..... ۴۶۵
 سیامک زندرضوی، زهرا قاسم زاده، مهرا جلیلی (چاپ مقاله)
- خواندن به زبان مادری؛ مسئله یا حق: پیشنهاد برنامه درسی مناسب..... ۴۷۹
 محمد رحمان پور (ارائه شفاهی)
- سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و ایجاد عادت به مطالعه..... ۴۹۱
 فاطمه فرخاری (چاپ مقاله)
- شیوه نگارش در زندگی‌نامه‌ها: مطالعه تطبیقی کتاب‌های مرجع کودکان و نوجوانان..... ۵۰۳
 آزادمهر دانش فاطمیه، محسن حاجی زین‌العابدینی (ارائه شفاهی)
- بررسی عوامل مؤثر بر ارتقا سوادخواندن دانش‌آموزان (براساس نتایج مطالعات پزلز)..... ۵۱۷
 عبدالعظیم کریمی (سخنران کلیدی)
- نگاه‌هایی متفاوت از نگاه سنتی به آموزش هنرهای زبان..... ۵۵۳
 علی حسینی‌خواه (سخنران کلیدی)
- بخش پنجم: آموزش عالی و خواندن**..... ۵۶۱
- بررسی رویکردهای خواندن در دانشجویان دانشگاه فرهنگیان استان فارس..... ۵۶۳
 عباس اناری نژاد، سارا محمدنیا، زهرا مدبر (چاپ مقاله)
- بررسی مسائل و مشکلات مطالعه‌ی دانشجویان تحصیلات تکمیلی در محیط‌های چاپی و دیجیتالی:
 مطالعه‌ی موردی دانشگاه شهید چمران اهواز..... ۵۷۱
 زاهد بیگدلی، نرگس شاه‌کریمی، زهرا چالیک (چاپ مقاله)
- تعیین عادت‌های مطالعه و خواندن در دانشجویان دانشگاه فرهنگیان فارس..... ۵۸۷
 عباس اناری نژاد، سیده ملیحه حسینی، رضوانه زارع، زهرا آقا رضایی، فاطمه حاتمی (چاپ مقاله)
- شناسایی و دسته‌بندی عوامل بازدارنده مطالعه کتاب‌های چاپی غیر درسی و بررسی دیدگاه دانشجویان
 مجتمع آموزش عالی جهاد دانشگاهی خوزستان درباره‌ی این عوامل..... ۵۹۷
 شبنم شاهینی، زاهد بیگدلی (چاپ مقاله)
- بخش ششم: خواندن و محیط الکترونیکی و مجازی**..... ۶۰۷
- بررسی تأثیر شبکه‌های اجتماعی موبایلی وایبر، تانگو، لاین، واتس آپ و اینستاگرام بر میزان خواندن
 (مطالعه موردی شهر سردشت)..... ۶۰۹
 پیمان کریمی (چاپ مقاله)
- بررسی رابطه سواد رسانه‌ای با میزان مطالعه و اعتماد به منابع دیجیتالی:
 مطالعه موردی کارکنان مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری..... ۶۲۳
 حسن مقدس‌زاده، لیلا قربانی، موسی یمین فیروز (چاپ مقاله)

۶۳۵..... بررسی رفتار خواندن کتابداران کتابخانه‌های عمومی استان کرمانشاه در محیط چاپی و دیجیتال
 شیوا یاری (چاپ مقاله)

بررسی میزان اطلاع‌دهی شبکه‌ها و ابزارهای اجتماعی و نقش آنها در تشویق به خواندن:

۶۵۱..... موردکاوی ۱۰ اثر برجسته ادبی داخلی و خارجی .....
 شعله لرسطوبور، فاطمه احمدی‌نسب (ارائه شفاهی)

۶۶۹..... پژوهشی در نرم‌افزارهای کتابخوان مبتنی بر سیستم عامل اندروید از نظر کاربردپذیری: یک ارزیابی مکانسفه‌ای .....
 حمید پیمانی، دلنشین دانایی مقدم (ارائه شفاهی)

۶۸۳..... مقایسه مزایا و معایب مطالعه در محیط‌های چاپی و دیجیتالی از منظر اعضای هیئت علمی دانشگاه شیراز .....
 حسن مقدس‌زاده، محمدرضا قانع، هاجر صفاهیه (ارائه شفاهی)

میزان، دلایل و شیوه‌های مطالعه منابع الکترونیکی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی،

۶۹۵..... درمانی استان یوشهر در سال تحصیلی ۹۳-۱۳۹۲ .....
 میترا باغ‌جنتی، عبدالرسول خسروی، مرضیه باغ‌جنتی (چاپ مقاله)

۷۰۷..... نمایه نویسندگان.....

۷۰۹..... نمایه موضوعی.....